

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань гуманітарної
та інформаційної політики

21 липня 2022 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Вітаємо, Ірино Мирославівно. Дві людини залишилось до кворуму і будемо працювати.

_____. Кворум є. Можемо починати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, отже з вашого дозволу я тоді оголошую засідання комітету відкритим. Порядок денний запропонований вам, всі ознайомились. Якісь пропозиції до порядку денного додаткові, зміни, доповнення є в когось?

В'ЯТРОВИЧ В.М. У мене буде пропозиція. Я в "Різному" її озвучу, тобто це не до порядку денного.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане голово, в мене є прохання проінформувати про стан підготовки законопроекту про медіа, бо з'явилась інформація, що вже є певні рухи, то хотілось би почути, що і як ми плануємо в комітеті працювати над законопроектом про медіа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пані Ірино, в "Різному" обов'язково проінформую. Дякую за це запитання.

Отже, колеги, тоді якщо немає додаткових пропозицій щодо порядку денного, прошу голосувати щодо запропонованого проекту порядку денного. Хто за? Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги. Хто проти? Утримався? Дякую.
Рішення прийнято одногосно.

Колеги, розпочинаючи засідання комітету, інформую вас, що в засіданні комітету беруть участь Міністерство соціальної політики України: пані Оксана Іванівна Жолнович, заступник міністра соціальної політики пан Андрій Вікторович Котирло, заступник міністра культури та інформаційної політики України з питань європейської інтеграції пан Тарас Сергійович Шевченко та заступниця міністра культури та інформаційної політики України пані Катерина Євгенівна Чуєва. Дякую, колеги, що приєднались до нашого засідання.

Колеги, перше питання порядку денного - це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей (реєстр. № 7087) від 22 лютого 2022 року, друге читання.

В обговоренні також візьмуть участь пан Руслан Сергійович Колбаса, генеральний директор директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей Міністерства соціальної політики України, пані Аксана Анатоліївна Філіпішина, представник Уповноваженого з дотримання прав дитини та сім'ї Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та пан Микола Володимирович Рубчак, керівник експертної групи територіальної організації влади директорату з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою Міністерства розвитку громад та територій України.

Я передаю на цьому слово пані Тетяні Скрипці. Я знаю, що вчора пройшло засідання профільного підкомітету, знаю, що він збирався майже в повному складі. Дякую, колеги, за те, що ви відпрацювали цей важливий і необхідний законопроект для того, щоб ми могли його сьогодні розглянути в комітеті.

На цьому, пані Тетяно, вам слово.

СКРИПКА Т.В. Доброго ранку, колеги! По-перше, я хотіла б дійсно привітати сьогодні Оксану Іванівну з її призначенням на посаду. І хотілось би в наших умовах повномасштабної війни, кількість дітей, кількість сімей з дітьми, які потребують допомоги, значно зросла, тому я бажаю витримки, бажаю сил, бажаю наснаги, ну, і, звісно, підтримувати і співпрацювати із тими, хто дійсно цього потребує. Тому завжди готові до співпраці. Сил, наснаги, з Богом!

А тепер щодо законопроекту 7087. Дійсно, даний законопроект ми вже обговорювали і на засіданні робочої групи і неодноразово на засіданнях підкомітету. Робоча група була створена для його доопрацювання, тому я б зараз хотіла озвучити основні концептуальні позиції, на яких зупинилися члени підкомітету у своєму рішенні, і взагалі таблиця, яка готувалася до

другого читання, саме базувалася на цих концептуальних позиціях. Тому, до якого висновку ми дійшли.

Перше, орган опіки і піклування щодо захисту прав дітей – це виконавчий комітет міської, сільської, селищної ради, районів і міст Києва та Севастополя державні адміністрації. Тобто дуже довго була дискусія чи це буде орган, чи це буде виконавчий комітет, але все ж таки виконавчий комітет – це і є орган виконавчої влади. Тому служба у справах дітей міських, сільських, селищних рад – це окремий все ж таки структурний підрозділ відповідних рад, які мають власний бланк та печатку і вид структурного підрозділу. Тобто громади вже будуть самі вирішувати чи це буде департамент, чи це буде управління, чи це буде відділ, сектор – ми даємо їм на це право.

Ми залишили в законопроекті норми щодо участі прокуратури у питаннях захисту прав дітей. Це надважливо, на чому наголошували колеги, і Офіс Генерального прокурора також погодився, що участь прокуратури у питаннях захисту прав дітей надважлива.

Далі. В законопроекті залишаються норми щодо строків розгляду судових справ про усиновлення дітей. Це також надважливо, тому що діти чекають рішення суду і усиновлювачі також понад пів року, а то і більше.

Далі. Законопроектом визначені повноваження Державної служби у справах дітей як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом. Також були дуже тривалі і довготривалі обговорення чи спеціальний статус, чи буде це, чи без спеціального статусу, але знову ж таки дійшли висновку, що діти чомусь тільки, скажімо так, відгукуються з Міністерством соціальної політики, але діти є і в Міністерстві освіти, діти є і в Міністерстві охорони здоров'я, діти є в кожному міністерстві, тому ми не можемо зараз сказати, яке міністерство буде, скажімо, визначати, формувати політику і реалізовувати її, тому все ж таки ми надаємо службі у справах дітей спеціальний статус.

Також чітко розмежовані функції та повноваження служб у справах дітей всіх рівнів, починаючи з області і закінчуючи місцевим рівнем.

Передбачені положення щодо мінімального кадрового забезпечення таких служб. Знову ж таки тут постає питання і Асоціація міст на цьому наголошує, знову ж таки вона виступає на захист громад щодо даного питання. Але все ж таки збільшення мінімального кадрового забезпечення служби на погляд колег і на погляд членів підкомітету є не таким критичним для громад і все ж таки це, скажімо, питання можна вирішити на рівні громади.

Далі, законопроектом визначені власні і делеговані повноваження органів опіки і піклування щодо дітей міських, сільських та селищних рад. Є певні положення, які дублюються між собою у власних і делегованих повноваженнях, але враховуючи, знаєте, чітке небажання органів місцевого самоврядування здійснювати захист прав дітей в своїх громадах, то з усією відповідальністю скажу, що це зроблено навмисно. Тому що, знаєте, говорити про те, що діти це власні повноваження держави, то діти це частина населення громади і стають вони державними тільки тоді, коли батьків позбавляють прав і дитина набуває статусу. Тому все ж таки ті делеговані повноваження, які ми делегуємо громадам, вони повинні їх виконувати щодо прав захисту і підтримки наших дітей.

Враховуючи воєнний стан в Україні, ми пропонуємо передбачити, щоб закон набув чинності одразу після його прийняття, а був введений з 1 січня 2023 року. Також з цього питання була дискусія, але є у нас план відновлення, і я думаю, що ми всі повинні зараз говорити вже про і говоримо про майбутнє відновлення і підтримку наших дітей. І отже ми повинні бути готові вже, що після перемоги цей механізм буде відпрацьований і автоматично запуснений.

Також пропонуємо доповнити законопроект змінами до статті першої Закону України "Про охорону дитинства" в частині визначення статусу

"дитина, позбавлена батьківського піклування". Пропонується передбачити, що до цієї категорії дітей також відносяться і це важливо, тому що у нас з'явилися нові категорії дітей внаслідок повномасштабного вторгнення.

Перше. Це діти, батьки яких не виконують свої обов'язки з виховання та утримання дитини з причин перебування батьків на територіях, які розташовані в районі проведення воєнних, бойових дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні, блокуванні.

Наступна категорія. Діти, батьки яких перебувають у розшуку як зниклі безвісті або визнані такими, що зникли безвісті за особливих обставин. І ще одна категорія, діти, батьки яких є військовополоненими, перебувають у полоні держави-агресора; діти, батьки яких позбавлені особистої свободи, затримані, взяті у заручники органами влади держави-агресора, окупаційних сил чи окупаційних адміністрацій держави-агресора.

Отже, колеги, всі була надіслана порівняльна таблиця. В ній зазначені пропозиції, які підтримані на підкомітеті, а також за участі і Міністерства соціальної політики, і Аксани Анатоліївни Філіпішиної – представниці Уповноваженого з прав людини, які були і підтримані, які були відхилені, також були внесені ще пропозиції. Тому за рішенням підкомітету ми пропонуємо даний законопроект прийняти в цілому.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Тетяно Василівно.

У нас пані Оксана Жолнович просить слова. Але, пані Оксано, в нас зазвичай спочатку депутати всі, які задіяні були в процесі, потім вже запрошені.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Я не просила наразі слова. Можливо, це технічні...

ПОТУРАЄВ М.Р. Можливо, так мені повідомили помилково.

Павло Миколайович Сушко, потім Юрій Олексійович Павленко. Будь ласка.

СУШКО П.М. Доброго дня, шановні колеги!

Дякую Тетяні Василівні за гарне представлення законопроекту. Це дійсно законопроект, який вже вистражданий і тимчасовою слідчою комісією, і нашим комітетом. Робота слідчої комісії показала, що сфера знаходиться в занедбаному стані. Ми дослідили, що знаходиться вона в занедбаному стані саме з того періоду, коли були ліквідовані ці служби на центральному рівні і коли в органів прокуратури забрали функцію нагляду та право представляти інтереси дитини в судах. Тобто сьогодні і в європейських країнах сьогодні замість прокуратури виконують якраз служби у справах дітей.

Проблема найбільша в тому, що стосується громад, що громади не хочуть створювати служби у справах дітей. Дехто хоче створювати, дехто не хоче створювати. Але сьогодні голова громади не несе персональну відповідальність, тому що є таке недопрацювання в законі.

Коли в нас була слідча комісія, ми запрошувала пана Негоду – заступника міністра Мінрегіону - на слідчу комісію і він пояснив, що тоді ще пропустили цей момент, не допрацювали і Мінсоц не дав ці пропозиції, і цей момент був упущений, тому сьогодні є така дірка в законі. Ми цю дірку прибираємо.

Сьогодні є великий супротив громад, вони не хочуть виконувати власні повноваження, тобто відповідати за всіх, хто проживає в їх громадах. Тобто бюджет вони хочуть децентралізувати, всі повноваження в них є, по десять заступників мають, а що стосується створення служб у справах дітей, там 2-3 людини замість одного заступника виділити на дітей вони не хочуть. Тому йде такий супротив.

Я вважаю, що цей закон має бути прийнятий. Тим більше, ці ... *(нерозбірливо)* повноваження, вони не правкою, а вони в тілі законопроекту, тому якщо буде супротив, щоб збити цей закон в залі, ну це взагалі буде ганьба, щоб не займатися сферою дітей. Тобто я вважаю, що всі колеги мають підтримати, щоб ми нарешті, тим більше в умовах війни, коли в нас ще ускладнилася ця ситуація у сфері дітей через бойові дії. І сьогодні саме робота слідчої комісії, висновки слідчої комісії допомагають нам сьогодні працювати з цим. Слідча комісія була майданчиком, але виконувала роботу замість служби у справах дітей. І після прийняття цього закону служба ця з'явиться, дійсно вона потрібна на центральному рівня, підпорядковуватися Прем'єр-міністру. Це найуразливіша категорія населення в нас. Тому, може, потім треба буде її якось реформувати, сьогодні вона дуже потрібна саме в такому вигляді, як народні депутати запропонували. Тому прошу підтримати цей законопроект і як можна швидше його прийняти в залі. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Юрій Олексійович Павленко, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голову, шановна пані міністр, шановні колеги! Дійсно, зроблена велика робота, дякую Тетяні Василівні за те, що вона дуже ґрунтовно представила позицію і робочої групи, і підкомітету по доопрацюванню даного законопроекту до другого читання.

Нагадаю колегам, чому виникла потреба в цьому законі. Виникла вона, тому що останні реформи: адміністративна і реформа місцевого самоврядування, помилково в цих реформах або забули або не включили повноваження щодо дітей і, як наслідок, дуже багато проблем, з якими стикається дитина в Україні, вони не те що не вирішувались, а, навпаки, поглибились. Детально про стан справ сьогоднішніх можна ознайомитись, прочитати в звіті тимчасової слідчої комісії, про які Павло Миколайович

сказав. Там всім зацікавленим особам, а особливо опонентам даного законопроекту, є що побачити і побачити своє місце і роль і своє недопрацювання або ж хибність своєї позиції щодо запропонованих норм даного законопроекту.

Я дякую всьому авторському колективу і, власне, комітету, який взяв на себе цю політичну відповідальність. Фактично цим законопроектом виправляються помилки дуже багатьох попередніх владних ініціатив щодо так званих реформ, які, на жаль, лише погіршили стан дитинства в країні. Даний законопроект, він багато цих помилок вже виправляє, хоча ще раз скажу, що робота над цим законопроектом не завершиться і після його ухвалення і після створення Державної служби у справах дітей, а навпаки, ця робота можливо тільки і розпочнеться з тим, аби зробити реальну, результативну державну вертикаль по захисту і забезпеченню прав дитини.

Тому я пропоную підтримати пропозицію підкомітету щодо врахування тих поправок, які підтримані підкомітетом, і рекомендувати Верховній Раді ухвалити даний законопроект як закон. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Колеги, в кого є бажання висловитись з членів комітету ще? Тоді запрошені, будь ласка. Хто бажав би висловитись стосовно законопроекту? Бачу, що пані Аксана Філіпішина і пані Оксана Жолнович. Давайте з шановної пані міністерки почнемо. Пані Оксано, вам слово.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Доброго дня, рада всіх бачити на такому важливому комітеті під час розгляду такого дійсно актуального питання. Хочу сказати, що ми підтримуємо ухвалення Закону про створення служби в справах дітей, це напевно допоможе вирішити один з аспектів складної ситуації, яка стосується сьогодні долі тих дітей, які опинились без батьківської опіки і потребують подальшого влаштування. Це тільки один з кроків, тому що

потрібно ще багато працювати. У нас була співпраця з підкомітетом, з приводу цього також наради, потрібно покращувати роботу судів у цьому напрямку. Я думаю, що це будуть наступні кроки, де ми активно і спільно попрацюємо.

Хочу звернути увагу, що ще в якості там співробітника Офісу Президента ми передавали свої правки в цей законопроект щодо розширення сімейних форм виховання, включення більшої кількості згадок про патронатні сім'ї, про ДБСТ, бо, на жаль, цей закон, він досить старий і включає тільки перелік закладів. Більшої половини сьогодні цих закладів не існує і ми ж відходимо від принципу влаштування дитини в заклади, а переходимо до принципу сімейного утримання, навіть якщо це тимчасове утримання. Шкода звісно, що цих поправок немає. Я вважаю, що вони є важливими, але я думаю, що ми зможемо внести, доповнити інші норми закону і змінити їх на сімейні форми виховання даних закладів.

Також звертаю вашу увагу, що є зазначені центри медико-соціальної реабілітації, таких центрів в Україні не існує і воно іде в розріз з реабілітацією у сфері охорони здоров'я, яка сьогодні здійснюється, але я думаю, що ми можливо також в наступних ітераціях зможемо це все узгодити, тому що сьогодні важливе саме створення служби і її повноважень, але це не стосується, скажемо так, цього спектру.

Тому дякую за можливість виступити і загалом підтримуємо законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Оксано. Я знаю, що ви з колегами працювали і коли ви ще були на посаді в Офісі Президента України, так що ми всім вдячні, хто брав участь в підготовці цього законопроекту. Дуже важлива справа.

Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Також приєднуюсь до привітань Оксані Іванівні з призначенням на посаду міністра, вважаю, що це буде підсиленням.

Щодо вашої ремарки щодо закладів. Хочу сказати, що робота слідчої комісії також встановила, що заклади ліквідовувались без альтернативи і це також був злочин проти дитинства, проти дітей. Тобто спочатку потрібно зробити ці альтернативні форми виховання, а потім вже ліквідовувати заклади. Треба прибрати ті гасла щодо замість закладів альтернативні форми. Жодна країна Європи не обходиться без закладів. От ми повинні спочатку розробити, спочатку мотивувати населення щодо того, щоб вони приймали дітей у свої сім'ї і розвивати цю форму, а потім вже казати про ліквідацію, тобто спочатку зробити, потім ліквідовувати.

Сьогодні що відбувається, коли іде гонка за ліквідацією закладів. Наприклад, будинок дитини і я вам також раджу подивитись ті виїзні засідання Тимчасової слідчої комісії або почитати висновки. Житомир, коли за такими гаслами ліквідували, готували до ліквідації будинки дитини до трьох років, дітей терміново просто приховували по лікарнях, повертали в сім'ї, якимось незрозумілим людям віддавали і потім діти поступали назад в ті заклади зі слідами побоїв, зі слідами опалків на тілі, дітям приписували неіснуючі діагнози, ми знайшли там одну дитину, яка абсолютно здорова була і вже рік проживала в лікарні. З лікарень відбувалося усиновлення. Тобто немає куди дітей віддавати, а закладу треба було за цим тиском, коли тиснули, щоб якомога швидше ліквідувати.

Тому я вас прошу, давайте разом попрацюємо, подивимось ці негативні наслідки цього швидкого скорочення закладів. І ви побачите самі на своєму прикладі, тому що в нас були також опоненти з наших колег, які також так само казали, а потім поїхали з нами по закладам цим, по регіонах поїхали – у них волоси дибки ставали, вони були в шоці! Вони швидко змінили свою цю позицію.

Тому я вам пропоную попрацювати разом, побачити все. Я вважаю, що ви швидко зміните свою думку і будете виважено ставитися до ліквідації закладів.

Дякую.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Якщо можна, дозвольте ремарку, власне.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Оксано, звичайно.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Я згодна абсолютно, що ми не повинні щось ліквідовувати, не створюючи нове. Але в цьому законопроекті не передбачено нічого нового, не вказано, хоча ми подавали свою правку, про патронатну сім'ю, не вказано. Тобто це той суб'єкт – це сім'я, у якої треба вилучати дітей, від яких відмовилися в лікарні, для того, щоб вони не залишались в лікарні і не залишались в закладах. На жаль, я не знаю, чому вона було опущено і від того трошечки втрачає цей законопроект.

Хочу також наголосити, вчора в мене відбулась зустріч із Прем'єр-міністром та Президентом, ми, власне, обговорювали системно напрямки нашої роботи. І ми разом з Прем'єр-міністром отримали чітке доручення впродовж, скажемо так, робочого року ліквідувати всі інтернатні установи і замінити їх на створення сімейних форм виховання.

Очевидно я буду намагатися якомога більше присвятити своєї уваги і роботи створення таких сімейних форм виховання, бо справді дуже важливо, щоб діти мали альтернативу і всі структури мали куди таких дітей розміщати саме в сімейні форми виховання. Відповідно зазначити в законі наявність чи існування сімейних форм виховання, взаємодію міждисциплінарної комісії дуже важливо. І мені дуже шкода, що ці норми не знайшли свого місця в цьому законі.

СУШКО П.М. Над цим законопроектом працювали майже рік. Майже рік. Я не знаю, чому щось не знайшлося в цьому законі, але наявність норми. Патронатні сім'ї у нас існують, але самих сімей немає. Вони існують тільки на папері. Розумієте? Немає куди віддавати дітей...

ЖОЛНОВИЧ О.І. Ви могли б зобов'язати ради створювати ці сім'ї. Розумієте?

_____. Так нехай створюють. Ніхто не заважає службі. У них все те є для цього, щоб створювати. Бажання немає. Немає можливості може.

Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голову.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голову, репліка, якщо дозволите.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте так. Юрій Олексійович, Тетяна Василівна, а потім Аксані Філіпішиній передам слово, бо вона дуже давно вже чекає. Юрій Олексійович, а потім Тетяна Василівна.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, важлива дискусія, але я впевнений, ми цю дискусію зможемо продовжити після того, як ухвалиться закон і почне повноцінно працювати Державна служба захисту дітей.

Єдине нагадаю шановним колегам, що патронатна сім'я це не є сімейна форма виховання для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Це соціальна послуга, яка надається дитині, яка ще не втратила

батьківське піклування. Сьогодні норм в законодавстві, які регулюють патронатну сім'ю, є достатньо. І тому не потребували ці уточнення додаткові в даному законопроекті. Тут сьогодні дуже важливо, в першу чергу, звертаюся до шановної пані міністерки, дуже важливо реалізувати ті норми, які вже є в законі, в першу чергу, на рівні підзаконних актів, на рівні системи фінансування і підтримки патронатної сім'ї, а ці дії не потребують сьогодні змін до законодавства.

Разом з тим, я розумію, в повній мірі розумію ті пропозиції, які надходили від вас, у той час ще представника Офісу Президента, по максимуму намагалися їх врахувати в рамках робочої групи, до кожної з них ставилися з максимальною відповідальністю. Все, що можна було, на цьому етапі врахували, але є багато тих пропозицій, які, на мій погляд, можуть бути реалізовані і враховані вже на наступних етапах, тому я думаю, що тут важлива дискусія, але ще раз кажу, вона не закінчується навіть ухваленням даного закону.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяна Василівна.

СКРИПКА Т.В. Я дуже коротко, колеги. Оксано Іванівно, я також вам дякую за те, що ви вже заглибилися у цю тему. І ті пропозиції, які ви надали, дійсно, я підтримую Юрія Олексійовича, що нам є над чим далі працювати, сьогодні стоїть питання про прийняття даного законопроекту. Тому я би колег просила все ж таки вже перейти до голосування.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Аксана Філіпішина, будь ласка.

ФІЛІПШИНА А.А. Дякую.

Шановні народні депутати, шановні запрошені, по-перше, хотіла передати від імені Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини пана Дмитра Валерійовича Лубінця привітання комітету. Він також просив передати, що на найближчому засіданні комітету він обов'язково особисто візьме участь.

Власне кажучи, ми підтримуємо цю законодавчу ініціативу. Дякуємо, що всі зауваження, які були висловлені Офісом Уповноваженого з прав людини, були враховані. Але хочу наголосити, що цей законопроект є надзвичайно важливим ще з точки зору того, що суспільство і органи влади отримують від держави чіткі посили: по-перше, повертається функція контролю за сферою захисту прав дітей від центрального до обласного рівня, яка була втрачена, і саме те, що підтвердило ТСК, коли у нас на рівні центру залишилася лише координуюча функція. Так от важливо, що ця функція по відношенню до дітей повертається.

І також дуже важливим є те, що ми нарешті регулюємо питання на рівні Цивільного кодексу, на рівні Закону про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування чітко поняття органу опіки і піклування, те, що було розбалансовано, і ми мали результатом прийняття рішень відносно дітей ким завгодно, якими завгодно органами на місцевому рівні, а не тими, яких потребують саме наші діти.

Тому ще раз дякую. Мала честь працювати в цій робочій групі. Дуже просила б прийняти цей законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Аксано.

Колеги, я тоді, з вашого дозволу, оскільки всі висловили таке бажання, перейшов би до голосування за пропозиції профільного підкомітету.

Нагадаю, що профільний підкомітет пропонує врахувати 87 поправок. І я під стенограму зачитаю їх номери.

Отже, поправки, які пропонується врахувати в законопроекті № 7087 у другому читанні. Це поправки 1,3, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 93, 94, 95, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111 і 112.

Колеги, є в когось пропозиції щодо врахування додаткових поправок?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підтримуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Якщо немає, то я тоді ставлю пропозицію щодо врахування вищеперерахованих мною поправок. Хто за таку пропозицію?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, профільний підкомітет пропонує врахувати частково 3 поправки. Це поправки 90, 91 і 92.

Чи є додаткові пропозиції щодо часткового врахування поправок?

СУШКО П.М. Тетяно Василівно, скажіть, будь ласка, там Аксана Анатоліївна пропонувала нам тоді деякі зміни, це якраз і є ті зміни, так?

СКРИПКА Т.В. Так, вони всі враховані, що контроль залишається і розмежовується їхній функціонал.

СУШКО П.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію профільного підкомітету щодо часткового врахування вищеперерахованих поправок? Хто за?

Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

Одну поправку профільний комітет пропонує врахувати редакційно, це поправка № 17.

Чи є пропозиції щодо додаткового врахування редакційно якихось поправок? Немає. Дякую.

Хто за те, щоб врахувати редакційно поправку № 17?

Потураєв – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято також одноголосно.

Поправки, які профільний комітет пропонує відхилити. Їх, колеги, 21. Отже, це поправки 2, 4, 6, 7, 8, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 83, 87, 88, 89, 97, 98.

Колеги, чи є інші пропозиції щодо відхилення? Немає.

Тоді ставлю на голосування пропозицію щодо підтримки рішення підкомітету щодо відхилення вищеперерахованих поправок. Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одноголосно.

Отже, колеги, тоді я ставлю на голосування пропозицію щодо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Відмітьте, Микито Руслановичу, що я утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Утримався Микола Леонідович Княжицький. Зафіксували. Почув.

Колеги, хто за те, щоб підтримати законопроект № 7087 в другому читанні в цілому з врахуванням поправок, за які ми, власне, вже проголосували. Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Рішення щодо законопроекту прийнято одноголосно.

Я дуже дякую всім авторам як серед народних депутатів, так і серед всіх, хто брав участь у підготовці цього законопроекту.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, можна уточнення одне?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Пані міністерка сказала, що до кінця року мають бути ліквідовані всі інтернатні заклади і таке вони пропонували в Офісі Президента, а куди дітей дівати? Можна відповідь від пані міністерки: де будуть діти знаходитися з нового року?

ЖОЛНОВИЧ О.І. Не з січня 2023 року, а впродовж календарного року. І мова йде про посилені роботи щодо розвитку сімейних форм виховання.

Власне, тому я думаю, що нам треба буде в комітеті спільно дуже багато попрацювати, щоб подумати і подивитися, чому у нас гальмується розвиток сімейних форм виховання, де є ті перепони, де є ті якісь речі, які стримують їхній розвиток, і прискоритися в цьому питанні.

Я думаю, що ми підготуємо свої пропозиції, план дій і зберемося і спільно розробимо "дорожню карту" того, як це зробити таким чином, щоб захистити найкращі інтереси дитини. Ми дуже добре розуміємо, що кожен день перебування дитини в інтернатному закладі, зокрема в будинку дитини маленької, тягне за собою затримку її розвитку приблизно на 3 місяці. Тому нам слід дуже активно ще в майбутньому попрацювати. Звісно, першим

кроком буде створення служби, який є контрольним, тобто коли будуть пильнуватися в контрольному форматі захист прав дитини від її порушення, але разом з тим є ще дуже багато інструментів, зокрема розвиток соціальних послуг, в тому числі патронатних сімей як соціальної послуги, щоб ми повністю замінили їх закладами. І от над цим я пропоную нам всім спільно попрацювати наступним кроком.

Дякую.

СУШКО П.М. Чесно, колеги, дістало вже просто обговорювати, вивчати – вже слідча комісія цілий рік вивчала, це все є, є висновки ТСК, де все те, про що ви сказали, все є, все досліджено вже, нічого не треба вже обговорювати. Треба просто прочитати звіт і там все написано.

Одне питання просто: куди через рік, тобто чи є у вас план тоді альтернативний, якщо не буде куди віддавати дітей, якщо погано попрацюють виконавча влада і органи місцевого самоврядування щодо створення альтернативних форм виховання.

Тобто я вас прошу, щоб ви також розуміли, що саме оця реформа деінституціалізації саме так і проходила, коли казали, там 5 років давали взагалі на ліквідацію, але нічого не створили, а потім ліквідовували. Тобто, щоб риторика була не така, щоб ліквідувати протягом року, а створити протягом року, а за непотрібністю ліквідувати. Оце буде правильно тоді.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги, до речі, це була важлива дискусія. І я думаю, що всі підстави для того, щоб було порозуміння у міністерства з нашим комітетом і зокрема з профільним підкомітетом є. Я тут бачу повну обопільну готовність працювати разом над вирішенням цих питань.

Колеги, наступний законопроект, який ми маємо сьогодні розглянути, це законопроект № 7443, авторства, щось у мене тут не вказано. № 7443, про

внесення змін до Прикінцевих положень Сімейного кодексу України (щодо окремих питань влаштування та перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя під час періоду дії воєнного стану).

І знову-таки, Тетяно Василівно, будь ласка, тобі слово.

СКРИПКА Т.В. Так, дійсно, зараз ми говоримо про дітей, які влаштовуються в сім'ї патронатного вихователя. На сьогодні статтею 252 Сімейного кодексу України передбачено, що до сім'ї патронатного вихователя можуть бути одночасно влаштовані тільки діти, які є між собою рідними братами та сестрами, або діти, які виховувалися в одній сім'ї. Також перебувати в цій сім'ї патронатного вихователя вони можуть 3 місяці. І продовжити термін перебування може лише орган опіки і піклування щонайбільше до 6 місяців.

Що пропонує автор даного законопроекту. Вона передбачає, що на період дії воєнного стану право на влаштування до сім'ї патронатного вихователя також дітей, які не поєднані родинними зв'язками і ніколи разом не проживали, але не більше п'яти осіб, та дозволити продовжувати термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя понад 6 місяців, але не довше ніж до припинення чи скасування воєнного стану.

Наступне. Зобов'язання патронатного вихователя, який здійснив переміщення дитини за кордон та не може або чи не хоче продовжувати термін дії договору про патронат, негайно, але не довше ніж протягом трьох робочих днів, повідомити про це консульську установу України за місцем свого перебування.

Дійсно це, на наш погляд, і ми обговорювали це на підкомітеті, що це важливі такі зміни, які потрібно приймати. Але наша позиція прийняти цей законопроект за основу чому, тому що дуже багато його потрібно розширити і багато все ж таки пропозицій надійшло від ГНЕУ, від Міністерства

соціальної політики і Мін'юст надало свої пропозиції. Я би пропонувала, рішення підкомітету все-таки прийняти законопроект за основу.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Тетяно Василівно.

Колеги, є якісь ще думки щодо цього?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є якісь ще думки щодо цього?

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пропоную підтримати пропозицію Тетяни Василівни. Дійсно тема важлива, актуальна. Деяко не дуже точно виписані норми даним законопроектом, але я впевнений, що до другого читання ми їх розширимо, уточнимо так, щоб не було подвійного трактування.

У мене є ряд зауважень до даного законопроекту, але я підтримую пропозицію Тетяни Василівни – в першому читанні і до другого доопрацювати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пані Аксано Філіпішина, будь ласка.

ФІЛІПШИНА А.А. Дякую, Микито Руслановичу.

Ми також надали свої зауваження. Я хотіла тільки зазначити, що в разі створення робочої групи для опрацювання до другого читання просили б нас включити. Тому що законопроект містить також і ризики дуже суттєві, які можуть вплинути на право дитини.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Оксано Жолнович, будь ласка, вам слово.

ЖОЛНОВИЧ О.І. Також підтримуємо за основу вказаний законопроект. Він містить важливі норми, але разом з тим потребує доопрацювання щодо алгоритмів того, куди буде потім поміщена дитина, якщо консульські установи повідомив і все. Ми свої пропозиції подали. Також думаємо, що до другого читання зможемо спокійно доопрацювати цей законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Я переконаний, що з урахуванням того, як ефективно працює наша спільна команда, ми зможемо це зробити і швидко прийти до другого читання.

Колеги, я тоді ставлю на голосування пропозицію профільного підкомітету щодо підтримки законопроекту № 7443 про внесення змін до Прикінцевих положень Сімейного кодексу України (щодо окремих питань влаштування та перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя під час періоду дії воєнного стану за основу). Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти?

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Побачив, Павле Миколайовичу. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

Вітаю вас з прийняттям цього законопроекту також, колеги.

Далі переходимо до законопроектів, де ми не є головними, але вони теж важливі. Отже, маємо визначитися щодо проекту Закону про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушенням зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів (реєстр. № 0159). Суб'єкт подання – Президент України.

Будь ласка, Тетяно Василівно.

Колеги, якщо немає тут дискусії, то я пропоную...

СКРИПКА Т.В. Давайте голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, я пропонував би підтримати цей законопроект.

ГУЗІЙ Д.М. Микито Руслановичу, можна?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитро Гузій, будь ласка.

Дмитро Гузій, якщо хто не знає, наразі він у нас представляє Міністерство економіки.

Будь ласка, пане Дмитре.

ГУЗІЙ Д.М. Вітаю всіх в цій якості. Я прямо зараз знаходжуся в Женеві у відрядженні до Всесвітньої організації інтелектуальної власності, яка,

власне, і розробила цей Марракеський договір. Я думаю, що назва каже сама про себе в цьому випадку. Це дійсно міжнародний гуманітарний документ, який розроблений профільними асоціаціями людей з обмеженням зору, і він дозволяє робити копії і розповсюджувати відповідні видання, друковані шрифтом Брайля і так далі для того, щоб дійсно забезпечити повноцінний гуманітарний доступ до інформації, культурних цінностей. Це справді дуже важливий і поважний документ, до нього вже приєдналися 90 країн і тому Україна, я думаю, що просто повинна зробити свій внесок у цивілізований крок.

І якщо, Микито Руслановичу, дозволите буквально в порядку інформування. Вчора відбулося дуже важливе голосування рішення Всесвітньої організації інтелектуальної власності у зв'язку з агресією Російської Федерації. Проти цього рішення шалену роботу проводила Російська Федерація, фактично на день була заблокована робота спеціалізованого органу у сфері інтелектуальної власності, але переважної кількості голосів – 71 країна "за" проти 10 "проти" (зрозуміло, яких 10-и приблизно, які підтримували Російську Федерацію), Україна отримала рішення про технічну і іншу допомогу від Всесвітньої організації інтелектуальної власності з усіх напрямків інтелектуальної власності для розробки експертної технічної допомоги, яка, мені здається, не тільки у випадку Марракеського договору, але у всьому законодавстві з авторського права, патентів і інших об'єктів авторського права і промислової власності буде для України дуже важливим.

Тому такі важливі новини, через місяць мають бути експерти з авторського права, які допоможуть нам доопрацювати там законопроект, який є в порядку денному, 5521, якщо буде потреба, я прокоментую.

Тому я думаю, що цей крок є дуже важливим для України. І прошу підтримати в цьому комітеті законопроект про приєднання до Марракеського договору.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Дмитре Миколайовичу.

Ми, безперечно, зацікавлені. Як тільки ви повернетесь, то і Володимир В'ятрович, і Олександр Санченко, які разом зі мною працюють в цій галузі, ми будемо зацікавлені в тому, щоб від вас особисто почути певні деталі про цю важливу міжнародну співпрацю.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію підтримати за основу і в цілому законопроект № 0159 про приєднання України до Марракеського договору про полегшення доступу сліпих, осіб з порушенням зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів. Хто за те, щоб підтримати законопроект за основу і в цілому?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, переходимо до інших питань. Маємо затвердити рекомендації слухань комітетів Верховної Ради України: з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин; з питань гуманітарної та інформаційної політики; з питань інтеграції України до Європейського Союзу; з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на тему: "Захист прав і свобод громадян України, які перебувають на території держав-членів Європейського Союзу та інших держав як тимчасово переміщені особи внаслідок збройної агресії Російської Федерації" в частині предметів відання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Колеги, проект рекомендації наданий. Є у когось бажання щось прокоментувати? Якщо немає, то просив би затвердити рекомендації в частині предметів відання нашого з вами комітету. Хто за?

Потураєв – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, хто проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Далі, колеги, нам надійшло звернення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо роз'яснень вимог законодавства, які поширюються на членів наглядової ради акціонерного товариства "Національна суспільна телерадіокомпанія України" під час їх мобілізації до лав Збройних Сил України.

Проект і відповіді на звернення вам наданий. Власне, йдеться про одного члена наглядової ради на сьогодні, наскільки я пам'ятаю, це Максим Кречетов, який мобілізований і служить в Збройних Силах України.

Позиція, до якої прийшли ми під час обговорення того проекту, який вам запропонований, вона полягала, вона дуже проста, що оскільки члени наглядової ради не отримують заробітної платні, то, в принципі, і виходячи як з цього, так і з інших аспектів законодавства щодо мобілізації, це місце може зберігатися і необхідності проводити новий конкурс немає. В принципі це і підтримано і самим Суспільним мовником.

Якщо бажання щось прокоментувати з цього приводу з боку НСТУ або з боку народних депутатів, будь ласка. Якщо ні, то просив би затвердити таку відповідь, таке роз'яснення.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Затверджуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги. Тоді хто за те, щоб затвердити?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Хто проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято, колеги.

Наступне у нас, колеги, звернення Національної спілки журналістів України щодо обговорення проблем функціонування засобів масової інформації в умовах широкомасштабної війни.

Наша пропозиція полягає в тому, щоб провести з цього приводу спільні слухання разом з Комітетом з питань свободи слова і, звичайно, разом з НСЖУ і іншими організаціями медійними і громадськими. Єдине, що треба тільки визначити дату.

Віталію Бабенко, у нас там були пропозиції? Я просто тут не можу відкрити одразу всі документи.

БАБЕНКО В.О. Ні. Не було. Тобто у нас є пропозиція запропонувати НСЖУ визначити дату і взяти на себе організацію і за нашої участі, і за участі Міністерства культури, за участі Комітету зі свободи слова. Тобто ми будемо долучатися до організації. Тобто така пропозиція.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Володимир В'ятрович. Пане Володимире, тобі слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Привіт.

Отже, по-перше, мова іде не про слухання, Микито, мова іде про "круглий стіл", тут трошки інший формат. По-друге, у мене зауваження якраз до пункту другого нашого рішення, який передбачає, щоб організацію цього "круглого столу" доручити Спільці журналістів. Я думаю, що це неправильно. І зважаючи на значимість цієї проблеми, добре було б, щоб все-таки комітет взявся за організацію цього "круглого столу", а Спілка журналістів була б одним з співорганізаторів. Тобто два комітети у нас як парламентські мали б бути відповідальними, формат порядку денного за участю НСЖУ, але не перекидати це на громадську організацію.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую таку пропозицію.

Єдине хотів би сказати, що, власне, моя пропозиція, моя поправка до рішення – це провести у форматі слухань комітетських, тим більше, що якщо ми беремося за організацію, то ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це варто однозначно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді я пропоную підтримати таке рішення з пропозиціями Володимира В'ятровича і моїми.

Хто за те, щоб підтримати, колеги?

Потураєв – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято також одноголосно.

ТОМІЛЕНКО С.А. Микито Руслановичу, колеги, я хочу подякувати від Спілки журналістів. Дякую за це рішення. Ми готові об'єднувати зусилля і підтримувати українські медіа.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Сергію.

Власне, будемо готувати і тоді вже побачимося на слуханнях.

Колеги, наступне питання про звернення Національної музичної академії України імені Чайковського щодо збереження її назви.

Я, пане Володимире, розумію, що тобі є що сказати з цього приводу. І, звичайно, зараз надаю тобі першому слово.

Отже, починаємо цю дискусію з Володимира В'ятровича.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, я вважаю, що це звернення маніпулятивне і за формою, і за змістом. Називати будь-які спроби перейменувати цю академію агресією, ну, це явне перебільшення. Крім того, очевидно, що далеко не Чайковський був засновником цієї академії. Знову-таки апелювати до того, що Чайковський був засновником теж абсолютно некоректно і історично далеко. Нагадаю, що академія стала носити ім'я Чайковського у 1940 році, в добу розвинутого сталінізму. Ми прекрасно розуміємо, для чого все це робилося. І Чайковський, на жаль, попри його вклад в світову культуру і музику і так далі для Росії був і залишається одним із маркерів позначання спільності українців і росіян.

Тому я переконаний, що якщо є ініціатива перейменування музичної академії позбавлення імені Петра Ілліча Чайковського я особисто готовий підтримати самі такі ініціативи, а не збереження цього імені, зважаючи на те, що очевидно, що саме збереження цього імені є продовженням і підтвердженням тих тез, які є зараз дуже небезпечні для України, про "один народ" та "єдину культуру" і так далі.

Тому така моя думка з приводу цього дуже, як на мене, дивного звернення академії, яка поки що носить ім'я Петра Ілліча Чайковського.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Якщо ви почитаєте це звернення, то тут такі загальні гасла: донести людству культурно-мистецькими акціями – ну, ми як комітет точно нічого людству не донесемо, крім тих законів, які ми подаємо. Я насправді, підтримуючи діяльність академії, бажаючи їй всього найкращого, поділяю точку зору Володимира В'ятровича. І при всій моїй шані до Чайковського як до талановитого композитора, вважаю, що в умовах війни іменами російських композиторів національні заклади називатися не повинні, ніхто не заважає зробити музей Чайковського в Камінці або в інших місцях, де він бував і де він творив. Він безумовно великий композитор, але до української культури, безумовно в його творчості є українські мотиви і у нього дідусь був Чайка, але він сам себе українцем не вважав і до української культури це не має жодного відношення.

Але попри те у нас, окрім як взяти це звернення до відома, немає інших інструментів, тому що ми не допоможемо академії боротися з окупантом. І всі інші тут речі, які є, частина з них є абсолютно шляхетними. І я вірю, що академія справиться і без нашої допомоги, а також подумає про те, в який спосіб все ж таки найбільший національний музичний заклад зробити так, щоб він носив ім'я справді українських композиторів, яких в світі знають як українських композиторів. Ви знаєте, що зараз Дніпропетровський театр везе в Польщу, наприклад, "Щелкунчика" і поляки виходять на протести.

Очевидно, що не ми почали цю війну. Росія сама робить все для того, щоб компрометувати і нищити свою культуру. Очевидно, що Чайковський не починав, але ми як українці повинні зробити все, щоб наші заклади носили

імена знаних в світі саме як українських виконавців, композиторів, творчих діячів. А це звернення ми можемо просто взяти до уваги.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Ірина Мирославівна Констанкевич. Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я підтримаю позицію наших колег, що, власне, цей лист нам треба взяти до уваги, але комітет має визначитися у своїй позиції в умовах військової агресії і в умовах гібридної війни. І, власне, для себе ми маємо чітко розставити, де ми є і хто ми є під час війни, і війни не тієї, яка триває, повномасштабної з 24 лютого, а яка триває вже століттями. І, власне, ми вибудовуємо свою ідентичність, ми відстоюємо своє право на існування як нації. Тому це питання ширше.

І я би сказала, що від позиції комітету дуже багато залежить, як нас будуть сприймати у світі. Власне, до мене неодноразово зверталися журналісти європейських видань, і тема Чайковського, вона в різний спосіб маніпулювалася, тому що це ті наративи, які зараз Росія активно поширює у світі, і звучало пряме питання, ну як же ж ви без Чайковського? Доводилося пояснювати, що українська культура багата багатьма музикантами і нам є чим пишатися, і ми пишаємося музичним доробком, власне, починаючи з глибоких, можемо говорити, з XVI-XVII століття.

Тому, товариство, я цілком підтримую позицію колег, що, очевидно, провідній академії треба все-таки десь донести оці такі моменти, якщо вони ще до кінця не зрозуміли, наскільки важливо нам перемогти не лише на фронті, але й на культурному фронті, і що без нашої позиції такої гуманітарної одностайної нашим військовим теж складно перемагати на фронті. Тому, будь ласка, давайте попрацюємо і академія має перейменуватися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Євгеніє Михайлівно Кравчук, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, я би ще хотіла розказати про свої спостереження, тому що багато чого у відрядженнях бачу, як росіяни планують використовувати так звану *soft power*, тобто м'яку силу культури в тому, щоб розмежовувати те, що робить Росія і що не всі такі і так далі.

Однозначно творчість Чайковського відношення до того, як має сприйматися зараз сучасна Російська Федерація не має і це не має ... (*не чути*). З іншого боку, мені здається, що комітет має чи у своїй заяві, чи в коментарі від комітету дати зрозуміти, що ми вважаємо як народні депутати, що ... (*не чути*) Українська національна академія повинна носити ім'я українського композитора.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Євгеніє Михайлівно.

Перед тим, як надати слово пану Максиму Тимошенку – ректору академії, хотів би сказати, що працівники академії займають не просто однозначну патріотичну позицію, вони брали участь в акціях мистецьких в найперші тижні війни, коли московські війська підійшли вже майже до Києва. Тому я зі свого боку абсолютно переконаний, що академія почує нашу точку зору і відповідно до законодавства, відповідно до Закону про культуру, відповідно до Закону про заклади вищої освіти і відповідно до свого статуту вона це перейменування зробить.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голово, я просив слово.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вибачте. Юрій Олексійович Павленко. Потім Максим Олегович Тимошенко.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голово, шановні колеги! Не думаю, що найбільш актуальне питання на сьогодні, яке ми розглядаємо. Разом з тим, наскільки я ознайомився зі зверненням академії, там вказано, що на вересень, здається, на вересень передбачаються збори трудового колективу, який буде дане рішення приймати. Я переконаний, що колектив даного закладу є не менш патріотичним, ніж члени нашого профільного Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, розуміють всі обставини, в яких сьогодні є країна. Хоча мені важко зрозуміти, яким чином Чайковський має відношення до Путіна і агресії сьогоднішньої путінської Росії, але поза тим всі аргументи мають право на існування. Але в даному випадку я вважаю, що треба підтримати колектив даного закладу з тим, аби він самостійно відповідно до законодавства висловився, ухвалив рішення, і це, я впевнений, було б найправильніше і з нашого боку теж.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Максиме Олеговичу Тимошенко, вам слово.

ТИМОШЕНКО М.О. Дякую, шановний пане Микито. Дякую, шановні народні депутати, за запрошення, за таку можливість. Дякую за високу оцінку, з перших днів ми дійсно робили акції і на Майдані зі студентами, це бачив весь світ. Дякую за вашу позицію.

З початку війни академія зайняла чітку позицію у боротьбі з окупантами в культурному, мистецькому, освітньому та науковому просторі. Було направлено звернення до всієї мистецької спільноти з приводу зупинення будь-яких контактів з представниками країни-агресора. Саме з ініціативи академії до Генеральної асамблеї міжнародних конкурсів міжнародний конкурс імені Чайковського було виключено зі складу Всесвітньої федерації міжнародних музичних конкурсів. Вченою радою було

позбавлено почесних звань професорів, ректорів і московської консерваторії. Тобто ми робимо велику роботу в боротьбі з рашистами, проводимо концерти.

І я хочу зазначати, що дійсно у нас в колективі було всебічне обговорення зі студентами, з викладачами 21 червня. А саме 27 червня проведено спільну нараду адміністрації Національної музичної академії України з Міністерством культури та інформаційної політики на чолі з паном Олександром Ткаченком та Державною агенцією України з питань мистецтва та мистецької освіти щодо організації конференції трудового колективу.

Дякую пану Олексію саме за те питання, що дійсно у вересні буде проведене згідно всіх нормативів засідання трудового колективу. Ми працюємо з колегами. І там буде прийнято рішення згідно Закону про вищу освіту. І вже буде рішення трудового колективу і ми працюємо над цим і ми теж займаємо таку позицію, що дійсно зараз неоднозначний час і ми маємо робити все аби допомогти, аби не було тлумачень.

Більше того, ще зазначу, що нами призупинені публічні покази вистав у великій залі оперної студії імені Героя України Василя Сліпака, композитора, який належить до культури країни-окупанта. І ми повністю чітко виконуємо всі завдання. І ще в нас самий великий набір за історію, до речі. Були такі, знаєте, були різні думки відносно того, що буде в нас набір, а ця дискусія, вона призвела до того, що в нас більше всього студентів і позиція моя і позиція колективу, вона однозначна, патріотична заради нашої перемоги.

Тому я дуже дякую вам за можливість взяти участь і дякую, що в мене була можливість така висловити свою думку від колективу. Тому ми дуже шануємо ваш комітет і дуже шануємо роботу Верховної Ради України.

А саме про звернення, тут немає, в нас чітка процедура, до речі, проведення, вона чітко описана, вона є на сайті Міністерства культури і нашого сайту. Це звернення не носить, це просто рекомендаційний характер і ми говоримо про те, було гарно сказано паном Миколою Княжицьким

відносно того, що треба зберегти музеї і відносно того, щоб не маніпулювали, що якесь комуністичне коріння і таке інше, а саме головне, що ми прагнемо зараз зробити все, аби був навчальний процес, щоб він ішов. В нас дійсно самий великий набір. Тому працюємо і дякую, колеги, за можливість виступити. Слава Україні!

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане ректоре, як ви особисто вважаєте?

ТИМОШЕНКО М.О. Моя особиста думка – я підтримую, я працюю над тим, щоб були зміни і я підтримую колектив у цьому. В нас є різні думки, але моя думка, що треба змінювати. І ми працюємо над цим кожен день, але колектив великий, це ж тисячі людей, і герої, і народні, ми з усіма працюємо, різні думки, але ми працюємо. І тому прийнято рішення, воно чітке, воно законодавче і чітко обрентоване і ми дякуємо, до речі, Міністерству культури, пану Олександрю Ткаченку, який чітко командує, ми працювали над цим питанням і ми дуже дякуємо міністерству, до речі, і дякуємо комітету, що він відреагував.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пані Софія Федина, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Доброго дня ще раз, колеги.

Я тут кілька моментів хотіла би наголосити. Тут прозвучала фраза, що ми живемо в неоднозначний час, і я дуже перепрошую, але час походу дуже однозначний. У нас є московські вбивці і у нас є боротьба української держави за суверенність, соборність і незалежність. І коли ми приймаємо будь-які рішення, зокрема в культурній сфері, ми маємо дуже чітко позиціонувати: це буде користь Україні чи шкода, чи ми захистимо своїх митців, героїв, музикантів, художників, будь-яких наших людей, які

будували Україну, чи будемо прославляти тих, хто не має реального відношення до України. І якщо ідеться про дуже конкретне ім'я Чайковського, я страшенно люблю його музику, я на ній виросла, але ця людина ніколи себе не асоціювала з Україною. Його шанують в різних країнах світу, його іменем названі різноманітні структури, і це нормально, але в Україні ми маємо зараз, в час такої важкої боротьби, відновлювати імена тих, хто дійсно будував саме українську культуру.

Я дуже дякую комітету за консолідованість саме в цій позиції і я думаю, крок за кроком ми маємо ці питання якраз поставити. І з огляду на те, що пан ректор згадав, як були звернення щодо конкретних московських виконавців, що були позбавлені окремі люди з московщини звань, я хотіла би, користуючись нагодою, нагадати, що у нас висить проблема, що дуже багато промосковської, на жаль, української нечисті мають звання Народних, Заслужених артистів України. Ми вже комітетом направляли це звернення міністерству і чомусь на тому воно все і зупинилося. Я думаю, що нам треба знову підняти це питання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Повністю з вами погоджуюся, пані Софіє. Нам точно треба з'ясувати, що там відбувається з нашим рішенням, бо там, на мій погляд, не має місця жодним компромісам.

Колеги, власне, є у нас дві опції. Одна, яку запропонував Микола Леонідович Княжицький – це взяти до відома. Інша опція, про яку казали і пані Ірина Констанкевич, і пані Євгенія Кравчук, і пан Володимир В'ятрович, і пані Софія Федина, – зробити таку відповідь, щоб вона відповідала все ж таки вимогам законодавства. Ми не можемо, як слушно зазначив Микола Леонідович, тиснути, ми не можемо своїми рішеннями впливати, але можемо висловити свою позицію. То я, можливо, запропонував би отакий другий варіант, таку відповідь в редакції комітету, і попросити пані Ірину, пані

Євгенію і пані Софію доформулювати таким чином, щоб у відповіді нашого комітету чітко було видно, що ми будемо вітати перейменування на честь когось із видатних українських композиторів. Щось таке, але тільки щоб воно відповідало законодавству.

Якщо ви не проти, колеги, тоді я просив би взяти на себе цю роботу.

Колеги, хто за мою пропозицію?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голово, тобто пропозиція взяти до відома і підготувати звернення?

ПОТУРАЄВ М.Р. Відповідь на звернення, бо звернення на нас прийшло.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Підготувати відповідь. То ми ж не можемо зараз затвердити відповідь, якої немає. То я пропоную сьогодні взяти до відома, доручити відповідно членам комітету, яких ви озвучили, підготувати відповідь, і можемо потім в робочому порядку або на найближчому засіданні затвердити уже дану відповідь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Можемо просто в чаті комітету проголосувати, Юрію Олексійовичу, ви праві абсолютно.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Взяти до відома. Доручити підготувати голові, власне, ви на себе берете цю відповідальність, і плюс членам комітету, яких ви озвучили, і в робочому порядку затвердити остаточний варіант.

ПОТУРАЄВ М.Р. Затвердити і направити.

Колеги, Юрій Олексійович, як людина дуже досвідчена в політиці, відточені формулювання – пропоную погодитися на таке рішення. Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

СУ КРИПКА Т.В. Скрипка - за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одногосно.

Колеги, наступне питання, це про участь представників комітету та Міністерства культури та інформаційної політики у робочій групі з доопрацювання проекту Закону про авторське право і суміжні права, реєстраційний № 5552-1.

Ви знаєте, там було декілька великих проектів. Безпосередньо ми працювали над частиною з них: Володимир В'ятрович, Олександр Санченко, я особисто. Тут справа просто в тому, що якщо є бажаючі у нас з колег з комітету ще долучитися до нашої групи з трьох осіб, то, будь ласка, ми завжди будемо вітати.

_____ . Бажаю.

_____ . Я так само бажаю долучитися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка. Тоді ми направимо відповідну інформацію до робочої групи. Там, ви ж знаєте, що координує цю робочу групу Голова Верховної Ради пан Руслан Олексійович Стефанчук, тому це важливо, щоб ми спільно це зробили.

Пані Катерино Чуєва, будь ласка.

ЧУЄВА К.Є. Дякую, пане Микито.

Коротенька ремарка. Від нас є пропозиція включити до цієї робочої групи Тараса Шевченка – заступника Міністра з європейської інтеграції. А ми будемо долучатися, я і Олена Григоренко, у випадку, коли буде йтися про культурні цінності і переміщення художніх творів, там і тому подібні речі, які пов'язані безпосередньо з нашими профільними питаннями. Тому що там є багато нюансів: і щодо музеїв, і авторських прав, і багато інших.

Дякуємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чудово. Тоді, пане Віталію Бабенко, будь ласка, за дорученням комітету від мене листа на Руслана Олексійовича і хто там ще за це відповідає, з перерахуванням всіх, кого ми зараз тут зазначили.

Якщо, я бачу там Ганна Літвіщенко від Національної ради, якщо є бажання включитися, то будь ласка. Тоді з Віталієм Бабенком в робочому порядку погодьте це, якщо від Національної ради ви когось будете делегувати в цю робочу групу. Я не бачу тут необхідності голосувати, ми визначились.

Переходимо до "Різного".

Пані Ірина просила проінформувати про ситуацію із Законом про медіа. Ситуація наступна, той текст, який у нас є, який ми з вами прийняли ще в

2020 році, наша "дешка" з вами спільна. Він Офісом віцепрем'єрки з питань європейської інтеграції пані Олею Стефанішиною вже був перекладений англійською мовою і направлений на експертизу в Єврокомісію на відповідність директивам. Зараз мають бути їхні рекомендації і як тільки вони будуть, ми попросимо робочу групу, яка працювала разом з нами над законопроектом, щоб ми всі спільно зібралися і подивилися. Якщо з їхнього боку будуть пропозиції, то щоб ми разом з вами подивилися, що вони пропонують. Але це на друге читання.

Просто я не бачу необхідності його ставити на перше читання зараз найближчими днями в залу, оскільки немає відповіді з Єврокомісії. Ви пам'ятаєте, що у нас висновки Ради Європи були, але це різні організації: Рада Європи і Єврокомісія – тут треба від них отримати пропозиції. Ось, власне, таким от чином.

І там вже в робочому порядку я буду всіх інформувати. Як тільки Офіс Стефанішиної отримає, то ми відразу почнемо це обговорювати.

Володимир В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, звичайно, що війна поміняла нам всі і персонально плани і плани роботи нашого комітету. Але є деякі пункти в нашому плані, затвердженому ще раніше, які, як на мою думку, абсолютно не втратили актуальності, а навіть може загострили свою актуальність.

Я маю на увазі, ми з вами планували в квітні розглянути питання саме виконання Закону про систему іномовлення України. Я переконаний, що питання зараз вкрай актуальне. І тому мені здається, що нам би варто було домовитися про те, щоб на наступному засіданні, може, через засідання послухати міністра культури та інформаційної політики, представників самого іномовлення, в тому числі каналів "ДОМ", "FreeДОМ", про те, що робиться, яким чином робиться. Можливо, щоб вони почули певні наші зауваження, в мене таких назбиралося дуже багато. Можливо, ми не до кінця

розуміємо якісь пріоритети в розвитку цих телеканалів, тому що я не впевнений, що цим пріоритетом має бути російськомовна, чи навіть, як заявляється, російська аудиторія, мені здається, нам треба говорити в першу чергу про англomовну аудиторію. Так от, я пропоную, щоб на найближче засідання ми запросили представників виконавчої влади, представників самих цих каналів "ДОМ" і "FreeДОМ", а також медіаекспертів для того, щоб обговорити це питання.

Буду вдячний за підтримку, щоб ми це якомога швидше зробили.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую. І прошу тоді секретаріат підготувати від мене відповідні листи з проханням взяти участь в розгляді цих питань до відповідних організацій – міністерство і, власне, мовники. Дякую.

Колеги, і у нас виходить так, що ми маємо зробити листи щодо пропозицій пана Володимира, маємо зробити листа щодо питання, яке підняла пані Софія Федина, що там з нашими, ну не санкціями, а з позбавленням звань і нагород.

Олександр Санченко, будь ласка.

САНЧЕНКО О.В. Якраз з цього питання по позбавленню звань і нагород. Помічники подивилися, у нас є насправді вже законопроект 6163, який ми проголосували в першому читанні. Тут багато з нас є у співініціаторах. Якраз він звучить так: про внесення змін до деяких законів України щодо заходів із запобігання загрози національній безпеці і позбавлення осіб державних нагород. Відповідно ми можемо просто актуалізувати той, який вже прийнятий в першому читанні. Якщо ми приймемо в цілому, то будуть підстави і механізм позбавлення цих нагород. Тому є пропозиція просто тоді на рівні тих всіх фракцій, які є, актуалізувати на Погоджувальній раді і в цілому, щоб його ставити більш пріоритетним, тим більше, я думаю, він матиме єдність в залі, тим більше, що він вже

пройшов перше читання. Це законопроект 6163. Тому така є пропозиція від підкомітету музичних індустрій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Повністю підтримую. Давайте таким чином і зробимо, як пропонує пан Олександр.

Колеги, ще питання?

БОГУЦЬКА Є.П. Можна я скажу?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Єлізавето.

БОГУЦЬКА Є.П. Я розумію, що це не питання нашого комітету, але, може, колись ми його загалом ініціюємо, тому що добре, це правильно, якщо ми будемо позбавляти звань і нагород представників культури і мистецтв, але ж в нас є деякі герої України, які здавали ще навіть Крим в 2014 році, один з них Багров – ректор, потім вже став, Таврійського університету, який і помер так героєм України, який і повністю підтримував окупацію Криму Росією, а другий – Дейч – до цих пір, по-моєму, ще є в Феодосії і те ж саме, він до сих пір є Героєм України.

Тобто це питання давайте, може, якось підніmemo так, щоб взагалі проаналізувати це, тому що, я ж знов кажу, що це не стосується нашого комітету, але це ганьбіща, чесно кажучи, що Героями України є зрадники України.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це стосується нашого комітету якраз, тому що ми і пам'ятні дати визначаємо відповідними постановами. Так що ми відповідаємо як за ушанування людей, які на це заслужили, так я переконаний, що ми можемо взяти на себе і відповідальність щодо пропозицій і щодо позбавлення відповідних нагород і звань.

Так що, Лізо, якщо ти візьмешся щонайменше в кримському сегменті подивитися, хто там є з зрадників-колаборантів.

БОГУЦЬКА Є.П. Добре. Я готова це зробити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дуже добре. І ми всі вітали би цю ініціативу.

А так, я не знаю. Володимире, може нам варто звернутися, я тільки не знаю, чи не буде це для них якась невласлива робота? Може до *(нерозбірливо)* звернутися?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я не думаю, що це їхнє завдання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я теж так не думаю.

А хто з міністерств це міг би на себе інституційно взяти? Хто на наш погляд?

В'ЯТРОВИЧ В.М. А який механізм взагалі ми бачимо? Тобто зараз механізм, яким однозначно передбачено позбавлення звання Героя, це суд. Ми розуміємо, що це довго. То який альтернативний механізм ми хочемо запропонувати? Розумієте. Тому що через цінність інструменту виконавчої влади я не уявляю, як це зробити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я боюсь, що у нас навіть, дивись, у нас навіть списку немає, те, про що Ліза каже.

БОГУЦЬКА Є.П. То я знаю просто двох, тому що це були самі яскраві люди, які саме в 2014 році проводили проросійську політику. І навіть Багров тоді, я пам'ятаю, грозився виключати з університету студентів, якщо вони не

підуть на той самий референдум і саме не проголосують, і не сфотографують те, що вони проголосували за відокремлення Криму.

Там просто, розумієте, може і немає механізмів, але є ганьбіща така на весь світ! Ми навіть до сих пір не визнали Путіна воєнним злочинцем, хоча це просто політична заява мали би бути від України. Ми хочемо, щоб інші країни визнали країною-терористом, але це розмита відповідальність. У країни-терориста є президент, який відповідає за все повністю, верховний головнокомандувач, який особисто дає накази на знищення України. Ми не можемо це визнати, немає підстав, як кажуть. Так?

Ми не можемо визнати те, що ці люди, які голосували і навіть просто, як сказати, заставляли тих, хто не хотів голосувати за це, йти і голосувати за Росію, вони Герої України. У нас дуже багато є таких прецедентів, коли нам має бути соромно за вже дев'ятий рік. Вже скоро 9 років як це сталося і ми не можемо знайти ніяких механізмів.

Ну це просто, вибачте, будь ласка, це просто емоційно від мене пішло.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз дам слово Олександрю Санченку.

Від себе скажу, що тут треба просто подумати. Хоча би треба спочатку список скласти і зрозуміти, хто його міг би скласти, тоді ми могли би.

В'ЯТРОВИЧ В.М. СБУ.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що так.

Тоді ми, можливо, на наступному комітеті, я попрошу тоді проект звернення від нас підготувати секретаріату і приймемо, просто проголосуємо.

Олександрю Володимировичу, будь ласка.

САНЧЕНКО О.В. Якраз є, мені здається, відповідь у цьому законопроекті, який можна в першому читанні прийняти, бо він насправді ж

буде поширюватися не тільки на діячів музичної сфери, а на всі сфери. І наскільки я пам'ятаю, то в самій логіці цього законопроекту, наскільки мені тут підготували, що ті діячі, які нагороджені, які вчинили дії, які можна трактувати як відверту зневагу до територіальної цілісності, суверенітету України, можуть бути позбавлені державних нагород за обґрунтованим поданням Верховної Ради України або Ради національної безпеки та оборони України до Президента України. Рішення про позбавлення нагороди буде ухвалювати Президент України, тобто фактично після прийняття і Верховна Рада, і РНБО будуть суб'єктами подання такого, на треба буде зробити цей список, його подати, і далі вже механізм так закрутиться.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тобто завдяки цьому нарешті з'явиться інструмент. От, власне, про що я і казав. Фактично його зараз немає.

_____. Я можу написати запит на СБУ, щоб вони надали той список саме кримчан, які... Тому що ідеться саме про окупацію Криму. Ми можемо, до речі, не тільки це, а взагалі всіх взяти, тому що зараз це все поширюється, і ми знаємо, що є багато колаборантів, і ми не знаємо, чи були вони колись "героями України" так званими, розумієте? То треба це зробити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Навіть не обов'язково героями. Може, вони нагороджені іншими нагородами або званнями.

Добре, колеги, я думаю, що ми більш-менш розуміємо, як ми маємо рухатися в цьому питанні.

На цьому ми порядок денний вичерпали. Я дуже всім дякую за плідну спільну роботу. Бережіть себе. Тримаймося. До перемоги!

До побачення.